

Nr 674

Av herr Åkerlund, *angående elektriska kraftstationer vid mindre vattendrag.*

(Lika lydande med motion nr 760 i Andra kammaren)

Sedan långt tillbaka i tiden har sjöar och vattendrag i vårt land varit föremål för ingrepp från människornas sida. Byggande i vatten kom följaktligen att regleras lagstiftningsvägen på ett tidigt stadium. Härmed har otvivelaktigt ordnade förhållanden följt men också svårigheter uppkommit att återställa en naturlig ordning, när motiven för bibehållen byggnation bortfallit eller starkt försvagats. Här kan t. ex. pekats på flottningsledningarna, som ofta lämnas att förfalla i stället för att helt undanröjas när de nu inte längre kan med ekonomisk fördel nyttjas. Många andra exempel på byggnader i vatten, såsom fördämningar av olika slag, kan nämnas. Ofta är det i här återopade exempel fråga om smärre sjöar och vattendrag men också sådana som är belägna i kulturbygder och följaktligen av betydelse för vattenförsörjningen för andra ändamål än i ett tidigare skede.

Vad jag i detta hänseende vill särskilt rikta uppmärksamheten på är förekomsten av ett icke obetydligt antal ofta mycket små elektriska kraftstationer i de smärre vattendragen. Det skall visst inte förnekas att det bland dessa återfinnes sådana vilka genom leverans av toppkraft kan ekonomiskt försvara sin existens. Å andra sidan torde många vara föga lönsamma. För landets försörjning med elektrisk kraft har de numera blivit praktiskt taget helt betydelselösa. Däremot har den för kraftens utvinnande ofrånkomliga dämningen i vattendragen ofta mycket ofördelaktiga följder. Här må i korthet pekats på försumpning av stora markarealer som eljest med fördel skulle kunna vara skogsbärande, försämring av vattnets kvalitet genom uppsamling i stillastående vattensamlingar, fiskens utrotning etc. Särskilt förtjänar beaktas att försörjningen med friskt vatten till landets tätorter av en mängd olika anledningar börjar bli ett allt besvärligare problem. Det förefaller som om man allmänt sett i vårt land överskattat resurserna av rent friskt vatten. Med hänsyn härtill anser jag generellt en rensning av vattendragen i vårt land vara väl motiverad i syfte att där så kan ske återställa en bättre naturens ordning. Vad jag med anledning härav vill föreslå med avseende på de små, olönsamma och för kraftförsörjningen betydelselösa kraftstationerna är en inventering av desamma med beaktande av vad jag anfört om vattendämningarnas skadliga verkningar ävensom en utredning av vilka lämpliga

åtgärder som kan vidtagas med avseende på dessa kraftstationer för att förbättra vattencirkulationen i våra vattendrag i syfte att bl. a. höja sötvattnets kvalitet samt att riksdagen förelägges därav föranledda förslag.

Åberopande det anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en inventering av de små elektriska kraftstationerna jämte utredning och förslag om åtgärder för att förbättra vattencirkulationen och vattnets kvalitet i de berörda vattendragen.

Stockholm den 28 januari 1969

Henrik Åkerlund (m)